

Lille vakre Anna

Elin Prøysen

Denne visa skal være skrevet i 1824 av presten Bengt Henrik Alstermark i Värmland (1800–1840). I mange år ble viseteksten spredt anonymt gjennom avskrifter og i skillingstrykk. De aller fleste skillingstrykkene kom ut på 1830-tallet, og visa har hatt stor spredning. I 1840 dukker den for første gang opp i ei trykt visebok, og etter 1850-tallet forekommer den ganske ofte.

I 1862 ga Richard Bergström ut en samling *Dikter af Bengt Henrik Alstermark*. Her har han med visa "Till Anna", som begynner med "Lilla vackra flicka". Dette er første gang visa trykkes med noter og forfatternavn. Han skriver at teksten ble til da Alstermark besøkte broren sin i 1824. Året etter dro han tilbake til Värmland "med bruten hälsa och förkrossad själ". Grunnen til dette skulle være en ulykkelig kjærlighetshistorie. Bergström skriver ikke hvem Alstermark var forelsket i, men det var antatt at det dreide seg om kusinen hans; Mariana Kristina von Bähr.

Etter 1900 var visa sjelden å se i trykte visebøker, men den forekom i håndskrevne visesamlinger og har holdt seg levende i muntlig tradisjon. Den har også vært kjent her i landet, og ble gjerne sunget på et norsk/svensk blandingsspråk.

Mer enn 100 år etter at den ble skrevet fikk visa en ny popularitet. I 1955 sang Alf Prøysen inn visa "Lille vakre Anna" på plate. Han hadde den fra ei håndskrevet visebok etter en svensk rallar. Visa ble populær og gikk raskt inn i folks bevissthet som ei "Prøysen-vise", og både i Norge og Sverige tror mange at han har skrevet den. Senere har flere andre artister sunget inn visa, blant annet Finn Kalvik.

I likhet med andre viser som har vært spredt gjennom muntlig tradisjon, har også denne flere varianter. Jeg gjengir den teksten jeg har fått fra Svenskt Visarkiv, som også har gitt meg opplysningene om forfatteren og visa. Jeg har modernisert språket litt.

Lilla vackra Anna

Lilla vackra Anna om du vill
Hörer dig mitt hela hjärta till
Jag är öm och trogen och i dygden mogen
Tycker om att vara jäf och gill.

Mins du hur vi lekte alla dar
Smekande varann som mor och far
Redde ler med handen, byggde hus i sanden
Ack hur lätt och lustigt livet var.

Men den glada tiden snart försvann
Jag fick lära tröska och du spann
Du gick vall i skogen och jag körde plogen
Mera sällan sågo vi varann.

Blott när sommarn stod i blomsterkrans
Och när julen bjöd oss upp till dans
Kunde vi få råkas, rodna, le och språkas
Aldrig någon större glädje fans.

Kärlek sådan oro kallas plär
Ingen vet just hvad den skälmen är
Blott att han kan plåga, sätta oss i låga
Som på en gång roar och förtär.

Lilla Anna, snart flyr dagen bort
Livet har blott en och den är kort
Liksom spån i strömmen, som en bild i drömmen
Hastar menskan till en bättre ort.

Snälla Anna, när Gud skapte dig
Tänkte han helt visst i nåd på mig
Kom att ja mig giva, och min maka bliva
Så skall det bli ljust på livets stig.

I en liten stuga skall vi bo
Leva med varann i fred och ro
Lära barnen kära, Gud och kungen ära
Det skall bli så roligt må du tro.

Röda kinder, stora ögon blå
Vackra händer, nätta fötter små
Rund och hvit om armen, blommig full i barmen
det är någonting att titta på.

Sist vi följas åt til himmelen
Råka far och mor på nytt igjen
Bliva åter unga, börja åter sjunga
Kärleken är livets bästa vän.